

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 507/2024-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Pol'nohospodárske družstvo Mlynica**, Mlynica 78, IČO 00 199 761, zastúpeného JUDr. Jurajom Lukáčom, advokátom, Námestie sv. Egídia 11/6, Poprad, proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 9Ek/2028/2020 z 21. marca 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 14. mája 2024 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 20 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) označeným uznesením okresného súdu. Napadnuté uznesenie navrhuje zrušiť a vrátiť vec okresnému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiada o priznanie primeraného finančného zadost'učinenia 5 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a napadnutého uznesenia vyplýva, že sťažovateľ sa návrhom doručeným okresnému súdu 3. decembra 2020 domáhal proti povinnému vymoženiu 9 597,35 eur s prísl. a trov exekúcie. Poverením zo 14. decembra 2020 okresný súd vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora JUDr. Jozefa Ingra. Dňa 16. júna 2023 vydal súdny exekútor upovedomenie o zastavení exekúcie a vyzval sťažovateľa na zaplatenie náhrady výdavkov súdneho exekútora v sume 72 eur. Exekúcia bola súdnym exekútorom zastavená podľa § 61n ods. 1 písm. c) Exekučného poriadku z dôvodu, že pri exekúcii vedenej na majetok povinného ako právnickej osoby sa do 30 mesiacov od začatia exekúcie alebo od posledného zexekvovania majetku nepodarilo zistiť majetok alebo príjmy, ktoré by mohli byť postihnuté exekúciou a ktoré by stačili aspoň na úhradu trov exekútora.

3. Sťažovateľ ako oprávnený podal námietky proti upovedomeniu o zastavení exekúcie, v ktorých uviedol, že povinný mal podľa verejne prístupnej účtovnej závierky zostavenej k 27. augustu 2020 samostatné hnuteľné veci v hodnote 3 000 eur, obstarávaný dlhodobý hmotný majetok vo výške 24 637 eur a zásoby tovaru v hodnote 69 082 eur. Z tohto dôvodu je toho názoru, že súdny exekútor pred zastavením exekúcie nevykonával, resp. opomenul činnosti podľa § 29 ods. 2 Exekučného poriadku a nevykonával dostatočné kroky na zabezpečenie majetku povinného.

4. Okresný súd uznesením vyššieho súdneho úradníka zo 6. decembra 2023 námietky sťažovateľa proti upovedomeniu o zastavení exekúcie zamietol. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, v ktorej uviedol, že exekučný súd sa dopustil rovnakého pochybenia ako súdny exekútor, a to tým, že k veci pristupovali formálne a alibisticky. Súdny exekútor iba kancelárskym postupom nezistil žiaden evidovaný majetok povinného v katastri nehnuteľností a na dopravnom inšpektoráte a ani finančné prostriedky na bankových účtoch povinného. Na základe skutočnosti, že povinný krátko pred začatím exekučného konania disponoval tovarom a hmotným majetkom, sťažovateľ predpokladá, že pokiaľ súdny exekútor nezistí žiaden majetok na účtoch ani v príslušných evidenčných systémoch, tak v rámci zisťovania majetku aspoň objasní, kde sa takýto majetok nachádza, či došlo k jeho predaju a v akej výške, resp. čo sa stalo so sumou, ktorú povinný za takýto predaj majetku získal. Sťažovateľ označil postup súdneho exekútora za neodborný a povrchný a vyslovil názor, že až rozhodnutím, v ktorom bude osud uvedeného majetku ozrejmený, bude možné považovať za konštatovanie jeho neexistencie v čase vykonávania exekúcie, resp. dôvodov na zastavenie exekúcie.

5. Napadnutým uznesením okresného súdu bola zamietnutá sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka zo 6. decembra 2023. V odôvodnení napadnutého uznesenia okresný súd v podstatnom uviedol, že nezistil žiaden dôvod, ktorý by odôvodňoval zrušenie upovedomenia súdneho exekútora o zastavení exekúcie. Poukázal na zákonné oprávnenia exekútora. Vyslovil názor, že dôvodom na zastavenie exekúcie podľa § 61n ods. 1 písm. c) Exekučného poriadku je nezistenie majetku, ktorý je možné zexekvovať v exekučnom konaní, teda relatívna nemajetnosť, a nie neexistencia akéhokoľvek majetku povinného, teda absolútna nemajetnosť. Vychádzajúc z účelu uvedeného ustanovenia, ďalšie vedenie exekúcie (po uplynutí doby 30 mesiacov od začatia exekúcie) nemôže byť založené len na strohej existencii majetku povinného, ktorý sa reálne nedá speňažiť. Úlohou súdneho exekútora ani exekučného súdu nie je skúmať, kde sa nachádza majetok povinného, ktorým podľa sťažovateľa povinný disponoval v čase začatia exekúcie. Konštatoval, že zistenia vykonané vyšším súdnym úradníkom zodpovedajú listinným dôkazom v exekučnom spise. Po vykonaní lustrácií v príslušných systémoch vydal súdny exekútor príkazy na začatie exekúcie prikázaním z účtu v banke. Z overení vykonaných z verejne dostupných údajov vyplýva, že posledné údaje o povinnom sú z roku 2019, za ktorý bola odovzdaná aj posledná účtovná závierka. V ďalšom období nie sú evidované žiadne údaje o povinnom ani o jeho činnosti, ten nie je vlastníkom nehnuteľnosti a má vedený účet v banke s mínusovým zostatkom a vyššou blokovanou sumou, ktorá v exekúcii nie je postihnuteľná. V roku 2020 zmenil sídlo spoločnosti na virtuálne sídlo, ktoré súdny exekútor aj reálne navštívil. Podľa okresného súdu súdny exekútor správne vydal upovedomenie o zastavení exekúcie, keďže nebol zistený žiadny reálny majetok povinného, ktorý by mohol byť postihnutý exekúciou.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ namieta porušenie označených práv podľa ústavy a dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu. V ústavnej sťažnosti, zotrvávajúc na argumentoch uvedených v námietkach proti upovedomeniu o zastavení exekúcie a sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka, vyjadruje nesúhlas s právnym názorom okresného súdu. Jeho skutkové a právne závery považuje za zjavne neodôvodnené a arbitrárne. Podľa sťažovateľa postup okresného súdu, ako aj napadnuté uznesenie majú charakter „*hrubého pošliapania jeho práv a do oči bijúci charakter ochrany konajúceho, resp. nekonajúceho*“ súdneho exekútora. Súdny exekútor, ktorého úlohou bolo vymôcť peňažné prostriedky od povinného, zastavil exekúciu proti povinnému, ktorý nie je v likvidácii, reštrukturalizácii ani v konkurze. Nedostatočne zisťoval majetkové pomery povinného a nepostupoval tak, aby dostupnými prostriedkami zistil a zabezpečil majetok povinného. Ani okresný súd nevysvetlil, kam sa „*podel...*“ majetok povinného uvedený v účtovnej závierke. Aj z toho dôvodu považuje sťažovateľ napadnuté uznesenie za nepresvedčivé.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje zákonom ustanovené náležitosti a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. Podstata práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci (II. ÚS 153/2018).

9. Po oboznámení s obsahom napadnutého uznesenia ústavný súd konštatuje, že sudca okresného súdu na všetky podstatné výhrady sťažovateľa náležite a primerane reagoval, preto nie je možné prisvedčiť tvrdeniu sťažovateľa o nedostatočnom a nepresvedčivom odôvodnení napadnutého uznesenia. Práve naopak, sudca okresného súdu napriek stotožneniu sa s rozhodnutím vyššieho súdneho úradníka v celom rozsahu poskytol nad rámec ďalšie dôvody, ktoré ho viedli k právnemu záveru o správnosti tohto rozhodnutia (body 13 až 15 napadnutého uznesenia). Odôvodnenie napadnutého uznesenia tak zodpovedá požiadavkám vyplývajúcim preň z čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru.

10. Okresný súd v napadnutom uznesení zrozumiteľne vysvetlil, z akého dôvodu sa nestotožnil s názorom sťažovateľa o nesprávnom či neodbornom postupe súdneho exekútora. Ozrejmil účel

ustanovenia § 61n ods. 1 písm. c) Exekučného poriadku a správnosť postupu súdneho exekútora. Prezentovaný právny názor okresného súdu pritom rešpektuje zmysel a účel ustanovení Exekučného poriadku a vychádza tiež z odbornej literatúry, podľa ktorej sa za dôvod na zastavenie exekúcie považuje nezistenie majetku, ktorý je možné zexekvovať v danom exekučnom konaní (tzn. relatívna nemajetnosť), a nie neexistencia akéhokoľvek majetku povinného, čiže absolútna nemajetnosť. Povinnosť exekútora vydať upovedomenie o zastavení exekúcie z uvedeného dôvodu vzniká, ak nezistil zexekvovateľný majetok povinného v hodnote postačujúcej aspoň na úhradu trov exekútora do 30 mesiacov od začatia exekúcie (t. j. od doručenia poverenia na vykonanie exekúcie) alebo od posledného zexekvovania majetku povinného. Dôvodom na zastavenie exekúcie teda bude situácia, keď uplynulo bezúspešne viac ako dva a pol roka od začatia zisťovania majetku alebo od posledného zexekvovania majetku (pozri Števček, M., Kotrecová, A., Tomašovič, M., Molnár, P. a kol. *Exekučný poriadok. Komentár*. 3. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2018).

11. Po preskúmaní napadnutého uznesenia (v spojení s odôvodnením uznesenia vyššieho súdneho úradníka) tak ústavný súd uzatvára, že v danom prípade nezistil taký výklad alebo aplikáciu právnych predpisov, ktoré by sa vyznačovali arbitrárnosťou alebo svojvôľou okresného súdu a ktoré by zároveň dosahovali intenzitu spôsobilú zasiahnuť do práv sťažovateľa označených v ústavnej sťažnosti. Za týchto okolností ústavný súd nemá ústavne relevantný dôvod, aby skutkové a právne závery okresného súdu podrobil ústavnoprávnej korekcii. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom okresného súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť názor okresného súdu svojím vlastným (I. ÚS 204/2010).

12. Za zjavne neopodstatnenú je potrebné považovať ústavnú sťažnosť, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. II. ÚS 399/2010, IV. ÚS 51/2011). Napadnuté uznesenie okresného súdu nevykazuje signály arbitrárnosti alebo ústavnej neudržateľnosti, ktoré by bolo potrebné preveriť v konaní vo veci samej. Námietky sťažovateľa proti napadnutému uzneseniu okresného súdu neobstoja a napadnuté uznesenie okresného súdu nesignalizuje takú súvislosť medzi jeho obsahom a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, ktorá by zakladala reálnu možnosť vysloviť porušenie označených práv po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

13. Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 20 ústavy ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ nevymedzil základné právo, ktorého sa podľa čl. 20 ústavy domáha. Z odôvodnenia ústavnej sťažnosti však vyplýva, že by malo ísť o právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy. V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že jeho porušenie sťažovateľ namieta v priamej príčinnej súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým uznesením okresného súdu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci nemohlo dôjsť ani k porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy. Ústavný súd preto aj túto časť ústavnej sťažnosti

odmietol pri predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

14. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. októbra 2024

Robert Šorl
predseda senátu